

Motion till riksdagen 2005/06:Ub519

av Anne Ludvigsson och Hillevi Larsson (s)

Genuspedagoger i förskolan och skolan

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en fortsatt satsning på kvalificerade genuspedagoger inom skolan.

Motivering

Vi formas tidigt för att passa in i förtryckande könsroller, att bli kvinnliga och manliga. Redan som små barn präglas vi till pojkar eller flickor. Pojkar uppmuntras till aktiviteter förknippade med prestation, att fixa och vara aktiva. Flickor uppmuntras till aktiviteter förknippade med relation, att pyssla och ta hand om. Även om vi inte vill, eller är medvetna om det, förstärker vi vuxna ofta barnens könsroller.

Forskning visar att pojkar i förskola, skola och fritidsverksamhet får och tar mer av pedagogernas uppmärksamhet jämfört med flickorna. Bilden är dock inte entydig. Trots att flickor i större utsträckning än pojkar förefaller bli osynliggjorda, eller används som hjälpredor i skolan, är det flickor som presterar de bästa resultaten. En förklaring kan vara att belöningsstrukturen ser olika ut för flickor och pojkar.

I förskolan är det centralt att tala om värdegrund och hur man förhåller sig till andra människor. Eftersom förskolan har en viktig ställning för barnens sociala utveckling krävs en extra stor insats av personalen där för att motverka förtryckande könsroller.

Delegationen för jämställdhet i förskolan menar att det är brist på kunskap som är avgörande för att jämställdhetsarbetet i förskolan inte tar fart.

I Skolverkets nationella utvärdering av förskolan tillfrågades kommunerna om hur de uppfattade och genomförde sitt uppdrag i relation till läroplanens mål och intentioner. I *Förskola i brytningstid* (2004) redovisas resultaten. När

Fel! Okänt namn på

förskolepersonalen fått bedöma vad i värdegrundsarbetet som är viktigast att arbeta med hamnar jämställdhet först på tionde plats.

För att möta den "könsblindhet" dvs. att man inte ser och erkänner könso-rättvisorna i skolan måste man ha gedigen kunskap om historia, statistik m.m. Ökad genuskunskap behövs hos alla som arbetar i skolan för att se och kunna reflektera över de invanda mönster som befäster orättvisa könsskillnader och som de flesta av oss, ofta omedvetet, deltar i.

Regeringen har sedan 2002 avsatt medel för att utbilda resurspersoner i genuskunskap och jämställdhet. En särskild utbildning har utformats som riktar sig till pedagoger och lärare i förskolan, grundskolan och gymnasiesko-lan. Syftet är att stärka kompetensen och höja kvaliteten i det lokala jäm-ställdhetsarbetet i kommunens skolverksamhet. Målet var att senast 2004 skulle det finnas en kvalificerad genuspedagog i varje kommun.

Tyvärr har bara drygt hälften av landets kommuner antagit erbjudandet att vidareutbilda någon eller några av sina anställda till genuspedagoger. Kom-munerna har dock de senaste åren visat ett allt större intresse för utbildningen.

Ett annat problem är att de kommuner som nu utbildat genuspedagoger inte tar till vara den kunskap och kompetens som deras skolpersonal nu tilläg-nat sig, man vet inte vad man skall ha kompetensen till.

En fortsatt satsning för att utbilda fler genuspedagoger och att arbeta för att skapa förutsättningar för dessa att verka är en nödvändighet för att göra sko-lan mer jämställd.

Stockholm den 30 september 2005

Anne Ludvigsson (s)

Hillevi Larsson (s)